

Spis treści

O autorze	13
O redaktorze merytorycznym	14
Wstęp	15
1. Podstawy Javy	21
Historia i filozofia Javy	22
Pochodzenie Javy	22
Java a języki C i C++	23
Wpływ Javy na Internet	23
Magiczny kod bajtowy	25
Coś więcej niż aplety	26
Szybszy harmonogram udostępniania	27
Terminologia Javy	27
Programowanie obiektowe	27
Hermetyzacja	29
Polimorfizm	29
Dziedziczenie	29
Java Development Kit	30
Pierwszy prosty program	31
Wprowadzenie tekstu programu	31
Kompilowanie programu	32
Pierwszy program wiersz po wierszu	33
Obsługa błędów składni	34
Drugi prosty program	35
Inne typy danych	37
Przykład 1.1. Zamiana galonów na litry	38
Dwie instrukcje sterujące	39
Instrukcja if	39
Pętla for	40
Bloki kodu	41
Średnik i pozycja kodu w wierszu	42
Wcięcia	43
Przykład 1.2. Ulepszony konwerter galonów na litry	43
Słowa kluczowe języka Java	44

Identyfikatory	45
Biblioteki klas	45
Test sprawdzający	46
2. Typy danych i operatory	47
Dlaczego typy danych są tak ważne	47
Typy proste	48
Typy całkowite	48
Typy zmiennoprzecinkowe	49
Znaki	50
Typ logiczny	51
Przykład 2.1. Jak daleko uderzył piorun?	52
Literały	53
Literały szesnastkowe, ósemkowe i binarne	53
Specjalne sekwencje znaków	53
Literały łańcuchowe	54
Zmienne	55
Inicjalizacja zmiennej	55
Dynamiczna inicjalizacja	55
Zasięg deklaracji i czas istnienia zmiennych	56
Operatory	58
Operatory arytmetyczne	58
Inkrementacja i dekrementacja	59
Operatory relacyjne i logiczne	60
Warunkowe operatory logiczne	62
Operator przypisania	63
Skrótowe operatory przypisania	63
Konwersje typów w instrukcjach przypisania	64
Rzutowanie typów niezgodnych	65
Priorytet operatorów	67
Przykład 2.2. Tabela prawdy dla operatorów logicznych	67
Wyrażenia	68
Konwersja typów w wyrażeniach	68
Odstępy i nawiasy	70
Test sprawdzający	70
3. Instrukcje sterujące	71
Wprowadzanie znaków z klawiatury	71
Instrukcja if	72
Zagnieżdżanie instrukcji if	73
Drabinka if-else-if	74
Instrukcja switch	75
Zagnieżdżanie instrukcji switch	78
Przykład 3.1. Rozpoczynamy budowę systemu pomocy	78
Pętla for	80
Wariacje na temat pętli for	81
Brakujące elementy	82
Pętla nieskończona	83
Pętle bez ciała	83
Deklaracja zmiennych sterujących wewnątrz pętli	84
Rozszerzona pętla for	85

Pętla while	85
Pętla do-while	86
Przykład 3.2. Ulepszamy system pomocy	88
Przerywanie pętli instrukcją break	90
Zastosowanie break jako formy goto	91
Zastosowanie instrukcji continue	95
Przykład 3.3. Końcowa wersja systemu pomocy	96
Pętle zagnieżdżone	99
Test sprawdzający	99
4. Wprowadzenie do klas, obiektów i metod	101
Podstawy klas	101
Ogólna postać klasy	102
Definiowanie klasy	102
Jak powstają obiekty	105
Referencje obiektów i operacje przypisania	105
Metody	106
Dodajemy metodę do klasy Vehicle	106
Powrót z metody	108
Zwracanie wartości	109
Stosowanie parametrów	110
Dodajemy sparametryzowaną metodę do klasy Vehicle	112
Przykład 4.1. System pomocy jako klasa	113
Konstruktory	117
Konstruktory z parametrami	118
Dodajemy konstruktor do klasy Vehicle	119
Operator new	120
Odzyskiwanie pamięci	120
Słowo kluczowe this	121
Test sprawdzający	122
5. Więcej typów danych i operatorów	123
Tablice	123
Tablice jednowymiarowe	124
Przykład 5.1. Sortowanie tablicy	126
Tablice wielowymiarowe	128
Tablice dwuwymiarowe	128
Tablice nieregularne	129
Tablice o trzech i więcej wymiarach	130
Inicjalizacja tablic wielowymiarowych	130
Alternatywna składnia deklaracji tablic	131
Przypisywanie referencji tablic	131
Wykorzystanie składowej length	132
Przykład 5.2. Klasa Queue	134
Styl for-each pętli for	137
Iteracje w tablicach wielowymiarowych	139
Zastosowania rozszerzonej pętli for	140
Łańcuchy znaków	141
Tworzenie łańcuchów	141
Operacje na łańcuchach	142
Tablice łańcuchów	144

6 Java. Przewodnik dla początkujących

Łańcuchy są niezmiennie	144
Stosowanie łańcuchów do sterowania instrukcją switch	145
Wykorzystanie argumentów wywołania programu	146
Stosowanie wnioskowania typów w zmiennych lokalnych	147
Wnioskowanie typów zmiennych lokalnych w przypadku typów referencyjnych	149
Stosowanie wnioskowania typów zmiennych lokalnych w pętlach	150
Ograniczenia var	151
Operatory bitowe	152
Operatory bitowe AND, OR, XOR i NOT	152
Operatory przesunięcia	156
Skrótowe bitowe operatory przypisania	157
Przykład 5.3. Klasa ShowBits	158
Operator ?	160
Test sprawdzający	161
6. Więcej o metodach i klasach	163
Kontrola dostępu do składowych klasy	163
Modyfikatory dostępu w Javie	164
Przykład 6.1. Ulepszamy klasę Queue	167
Przekazywanie obiektów do metod	168
Sposób przekazywania argumentów	169
Zwracanie obiektów	171
Przeciążanie metod	173
Przeciążanie konstruktorów	177
Przykład 6.2. Przeciążamy konstruktor klasy Queue	178
Rekurencja	181
Słowo kluczowe static	182
Bloki static	185
Przykład 6.3. Algorytm Quicksort	186
Klasy zagnieżdżone i klasy wewnętrzne	188
Zmienne liczby argumentów	190
Metody o zmiennej liczbie argumentów	191
Przeciążanie metod o zmiennej liczbie argumentów	193
Zmienna liczba argumentów i niejednoznaczność	194
Test sprawdzający	195
7. Dziedziczenie	197
Podstawy dziedziczenia	197
Dostęp do składowych a dziedziczenie	200
Konstruktory i dziedziczenie	202
Użycie słowa kluczowego super do wywołania konstruktora klasy bazowej	203
Użycie słowa kluczowego super do dostępu do składowych klasy bazowej	207
Przykład 7.1. Tworzymy hierarchię klas Vehicle	207
Wielopoziomowe hierarchie klas	210
Kiedy wywoływane są konstruktory?	212
Referencje klasy bazowej i obiekty klasy pochodnej	213
Przesłanie metod	217
Przesłanie metod i polimorfizm	219
Po co przesłaniać metody?	220
Zastosowanie przesłaniania metod w klasie TwoDShape	221
Klasy abstrakcyjne	224

Słowo kluczowe final	227
final zapobiega przesłanianiu	227
final zapobiega dziedziczeniu	227
Użycie final dla zmiennych składowych	228
Klasa Object	229
Test sprawdzający	230
8. Pakiety i interfejsy	231
Pakiety	231
Definiowanie pakietu	232
Wyszukiwanie pakietów i zmienna CLASSPATH	233
Prosty przykład pakietu	233
Pakiety i dostęp do składowych	234
Przykład dostępu do pakietu	235
Składowe chronione	236
Import pakietów	238
Biblioteka klas Java używa pakietów	239
Interfejsy	239
Implementacje interfejsów	241
Referencje interfejsu	244
Przykład 8.1. Tworzymy interfejs Queue	245
Zmienne w interfejsach	249
Interfejsy mogą dziedziczyć	250
Domyślne metody interfejsów	251
Podstawowe informacje o metodach domyślnych	252
Praktyczny przykład metody domyślnej	253
Problemy wielokrotnego dziedziczenia	254
Stosowanie metod statycznych w interfejsach	255
Stosowanie metod prywatnych w interfejsach	256
Ostatnie uwagi o pakietach i interfejsach	257
Test sprawdzający	257
9. Obsługa wyjątków	259
Hierarchia wyjątków	260
Podstawy obsługi wyjątków	260
Słowa kluczowe try i catch	260
Prosty przykład wyjątku	261
Konsekwencje nieprzechwycenia wyjątku	263
Wyjątki umożliwiają obsługę błędów	264
Użycie wielu klauzul catch	265
Przechwytywanie wyjątków klas pochodnych	265
Zagnieżdżanie bloków try	267
Generowanie wyjątku	268
Powtórne generowanie wyjątku	268
Klasa Throwable	269
Klauzula finally	271
Użycie klauzuli throws	272
Trzy dodatkowe możliwości wyjątków	273
Wyjątki wbudowane w Javę	274
Tworzenie klas pochodnych wyjątków	276
Przykład 9.1. Wprowadzamy wyjątki w klasie Queue	278
Test sprawdzający	280

10. Obsługa wejścia i wyjścia	283
Strumienie wejścia i wyjścia	284
Strumienie bajtowe i strumienie znakowe	284
Klasy strumieni bajtowych	284
Klasy strumieni znakowych	284
Strumienie predefiniowane	285
Używanie strumieni bajtowych	286
Odczyt wejścia konsoli	286
Zapis do wyjścia konsoli	288
Odczyt i zapis plików za pomocą strumieni bajtowych	289
Odczyt z pliku	289
Zapis w pliku	292
Automatyczne zamykanie pliku	294
Odczyt i zapis danych binarnych	297
Przykład 10.1. Narzędzie do porównywania plików	299
Pliki o dostępie swobodnym	300
Strumienie znakowe	302
Odczyt konsoli za pomocą strumieni znakowych	303
Obsługa wyjścia konsoli za pomocą strumieni znakowych	305
Obsługa plików za pomocą strumieni znakowych	306
Klasa FileWriter	307
Klasa FileReader	307
Zastosowanie klas opakowujących do konwersji łańcuchów numerycznych	309
Przykład 10.2. System pomocy wykorzystujący pliki	310
Test sprawdzający	316
11. Programowanie wielowątkowe	317
Podstawy wielowątkowości	317
Klasa Thread i interfejs Runnable	318
Tworzenie wątku	319
Usprawnienie i dwie modyfikacje	322
Przykład 11.1. Tworzymy klasę pochodną klasy Thread	325
Tworzenie wielu wątków	327
Jak ustalić, kiedy wątek zakończył działanie?	330
Priorytety wątków	332
Synchronizacja	335
Synchronizacja metod	335
Synchronizacja instrukcji	338
Komunikacja międzywątkowa	340
Przykład użycia metod wait() i notify()	340
Wstrzymywanie, wznowianie i kończenie działania wątków	345
Przykład 11.2. Wykorzystanie głównego wątku	348
Test sprawdzający	349
12. Typy wyliczeniowe, automatyczne opakowywanie, import składowych statycznych i adnotacje	351
Wyliczenia	352
Podstawy wyliczeń	352
Wyliczenia są klasami	354
Metody values() i valueOf()	354

Konstruktory, metody, zmienne instancji a wyliczenia	355
Dwa ważne ograniczenia	357
Typy wyliczeniowe dziedziczą po klasie Enum	357
Przykład 12.1. Komputerowo sterowana sygnalizacja świetlna	358
Automatyczne opakowywanie	362
Typy opakowujące	363
Podstawy automatycznego opakowywania	364
Automatyczne opakowywanie i metody	365
Automatyczne opakowywanie i wyrażenia	366
Przeestroga	368
Import składowych statycznych	368
Adnotacje (metadane)	370
Test sprawdzający	373
13. Typy sparametryzowane	375
Podstawy typów sparametryzowanych	376
Prosty przykład typów sparametryzowanych	376
Parametryzacja dotyczy tylko typów obiektowych	379
Typy sparametryzowane różnią się dla różnych argumentów	379
Klasa sparametryzowana o dwóch parametrach	380
Ogólna postać klasy sparametryzowanej	381
Ograniczanie typów	381
Stosowanie argumentów wieloznacznych	384
Ograniczanie argumentów wieloznacznych	386
Metody sparametryzowane	388
Konstruktory sparametryzowane	390
Interfejsy sparametryzowane	390
Przykład 13.1. Sparametryzowana klasa Queue	393
Typy surowe i tradycyjny kod	396
Wnioskowanie typów i operator diamentowy	399
Wnioskowanie typów zmiennych lokalnych a typy sparametryzowane	400
Wymazywanie	400
Błędy niejednoznaczności	401
Ograniczenia związane z typami sparametryzowanymi	401
Zakaz tworzenia instancji parametru typu	402
Ograniczenia dla składowych statycznych	402
Ograniczenia tablic sparametryzowanych	402
Ograniczenia związane z wyjątkami	403
Dalsze studiowanie typów sparametryzowanych	403
Test sprawdzający	403
14. Wyrażenia lambda i referencje metod	405
Przedstawienie wyrażeń lambda	406
Podstawowe informacje o wyrażeniach lambda	406
Interfejsy funkcyjne	407
Wyrażenia lambda w działaniu	409
Blokowe wyrażenia lambda	412
Sparametryzowane interfejsy funkcyjne	414
Przykład 14.1. Przekazywanie wyrażenia lambda jako argumentu	415
Wyrażenia lambda i przechwytywanie zmiennych	419
Zgłaszanie wyjątków w wyrażeniach lambda	420

Referencje metod	421
Referencje metod statycznych	422
Referencje metod instancyjnych	423
Referencje konstruktorów	427
Predefiniowane interfejsy funkcyjne	429
Test sprawdzający	430
15. Moduły	433
Podstawowe informacje o modułach	434
Przykład prostego modułu	435
Kompilowanie i uruchamianie przykładowej aplikacji	438
Dokładniejsze informacje o instrukcjach <code>requires</code> i <code>exports</code>	439
<code>java.base</code> i moduły platformy	440
Stary kod i moduł nienazwany	441
Eksportowanie do konkretnego modułu	442
Wymagania przechodnie	443
Przykład 15.1. Eksperymenty z instrukcją <code>requires transitive</code>	444
Stosowanie usług	447
Podstawowe informacje o usługach i dostawcach usług	447
Słowa kluczowe związane z usługami	448
Przykład stosowania usług i modułów	448
Dodatkowe cechy modułów	454
Moduły otwarte	455
Instrukcja <code>opens</code>	455
<code>requires static</code>	455
Dalsze samodzielne poznawanie modułów	456
Test sprawdzający	456
16. Wprowadzenie do biblioteki Swing	459
Pochodzenie i filozofia Swing	460
Komponenty i kontenery	461
Komponenty	461
Kontenery	462
Panele kontenerów szczytowych	462
Menedżery układu	463
Pierwszy program wykorzystujący Swing	463
Pierwszy program Swing wiersz po wierszu	465
Obsługa zdarzeń w Swing	467
Zdarzenia	468
Źródła zdarzeń	468
Obiekty nasłuchujące	468
Klasy zdarzeń i interfejsy obiektów nasłuchujących	469
Komponent <code>JButton</code>	469
Komponent <code>TextField</code>	472
Komponent <code>JCheckBox</code>	475
Komponent <code>JList</code>	477
Przykład 16.1. Porównywanie plików — aplikacja Swing	480
Wykorzystanie anonimowych klas wewnętrznych lub wyrażeń <code>lambda</code> do obsługi zdarzeń	485
Test sprawdzający	486

A	Rozwiązania testów sprawdzających	489
	Rozdział 1. Podstawy Javy	489
	Rozdział 2. Typy danych i operatory	491
	Rozdział 3. Instrukcje sterujące	492
	Rozdział 4. Wprowadzenie do klas, obiektów i metod	494
	Rozdział 5. Więcej typów danych i operatorów	495
	Rozdział 6. Więcej o metodach i klasach	499
	Rozdział 7. Dziedziczenie	502
	Rozdział 8. Pakiety i interfejsy	504
	Rozdział 9. Obsługa wyjątków	506
	Rozdział 10. Obsługa wejścia i wyjścia	508
	Rozdział 11. Programowanie wielowątkowe	511
	Rozdział 12. Typy wyczerpujące, automatyczne opakowywanie, import składowych statycznych i adnotacje	513
	Rozdział 13. Typy sparametryzowane	516
	Rozdział 14. Wyrażenia lambda i referencje metod	519
	Rozdział 15. Moduły	522
	Rozdział 16. Wprowadzenie do Swing	523
B	Komentarze dokumentacyjne	529
	Znaczniki javadoc	529
	@author	530
	{@code}	530
	@deprecated	531
	{@docRoot}	531
	@exception	531
	@hidden	531
	{@index}	531
	{@inheritDoc}	531
	{@link}	531
	{@linkplain}	532
	{@literal}	532
	@param	532
	@provides	532
	@return	532
	@see	532
	@since	533
	{@summary}	533
	@throws	533
	@uses	533
	{@value}	533
	@version	533
	Ogólna postać komentarza dokumentacyjnego	533
	Wynik działania programu javadoc	534
	Przykład użycia komentarzy dokumentacyjnych	534
C	Kompiluj i uruchamiaj proste programy w jednym kroku	537
D	Wprowadzenie do JShell	539
	Podstawy JShell	539
	Wyświetlanie, edycja i ponowne wykonywanie kodu	541
	Dodanie metody	542

Utworzenie klasy	543
Stosowanie interfejsu	543
Przetwarzanie wyrażeń i wbudowane zmienne	544
Importowanie pakietów	545
Wyjątki	546
Inne polecenia JShell	546
Dalsze poznawanie możliwości JShell	547
E Więcej słów kluczowych języka Java	549
Modyfikatory transient i volatile	549
instanceof	550
strictfp	550
assert	550
Metody rodzime	551
Inna postać this	551